



Прокуратура України

**ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ПРОКУРАТУРА
ЧЕРНІГІВСЬКА ОКРУЖНА ПРОКУРАТУРА**

вул. Шевченка, 1, м. Чернігів, 14000 факс: (0462) 67-41-02
e-mail: chernigiv.prok@chrg.gov.ua, web: https://chrg.gov.ua
Код ЄДРПОУ 02910114

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру у вчиненні злочину**

м. Чернігів

«25» квітня 2024 року

Прокурор Чернігівської окружної прокуратури Милейко Олексій Олександрович, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12022270340001274 від 12.04.2022 за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 36, 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

**громадянину Російської Федерації,
Кубекову Ермеку Бібатиновичу,**
30.07.1995 року народження, уродженцю
Республіки Казахстан, Кастанайська область,
м. Джетигара, військовослужбовцю 90
танкової дивізії центрального військового
округу ЗС РФ, зареєстрованому та
проживаючому за адресою: Російська
Федерація, Челябінська область,
Чебаркульський район, с. Варламово,
вул. Леніна, 11,

про те, що він підозрюється в жорстокому поводженні з цивільним населенням та в іншому порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України.

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні якого підозрюється Кубеков Е.Б.:**

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України та

окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілкової окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Згідно з ст. ст. 31-32 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі – Конвенція) забороняється, зокрема жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей; застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до ст. 48 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі – ДП I), для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об'єктів сторони, що перебувають у конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й воєнні об'єкти та відповідно спрямовувати свої дії тільки проти воєнних об'єктів.

Відповідно до ч. 1 ст. 51 ДП I цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями.

Крім того, згідно з ч. 2 ст. 51 ДП I цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів.

Відповідно до вимог ч.ч. 1, 2 ст. 75 ДП І тією мірою, якою їх торкається ситуація, зазначена у статті 1 цього Протоколу, з особами, які перебувають під владою сторони, що бере участь у конфлікті, і не користуються сприятливим ставленням згідно з Конвенціями або згідно з цим Протоколом, за всіх обставин поводяться гуманно, і вони, як мінімум, користуються захистом, передбаченим у цій статті, без будь-якої несприятливої різниці, заснованої на ознаках раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії чи віросповідання, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, народження чи іншого статусу або на яких-небудь інших подібних критеріях. Кожна сторона має з повагою ставитися до особи, честі, переконань та релігійних обрядів усіх таких осіб. Заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема: а.1) вбивство; а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні; а.3) тілесні покарання; а.4) каліцтво; б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі; с) взяття заручників; d) колективне покарання; е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Так, 24.02.2022 Кубеков Ермек Бібатирович, будучи військовослужбовцем 90 танкової дивізії центрального військового округу ЗС РФ, у складі військових підрозділів ЗС РФ, перетнув державний кордон Російської Федерації та України на ділянці автомобільного пункту пропуску Грем'яч Новгород-Сіверського району Чернігівської області, таким чином, він був обізнаний про міжнародний збройний конфлікт між РФ та Україною, оскільки він особисто брав в ньому участь.

У подальшому, 08.03.2022 близько 13 год. Кубеков Ермек Бібатирович, за попередньою змовою з іншими невстановленими на цей час військовослужбовцями ЗС РФ, знаходячись біля приватних будинків номер та номер по вулиці Вузька в селі Деснянка Чернігівського району Чернігівської області, які не є військовими об'єктами, в порушення вимог ст. ст. 31, 32 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 та ст. ст. 48, 51, ч.ч. 1, 2 ст. 75 ДП І, усвідомлюючи явну злочинність власних дій, будучи озброєним автоматичною вогнепальною зброєю, шляхом психологічного примусу та погроз застосування зброї, з метою отримання інформації про осіб, які співпрацюють із ЗСУ та передають їм інформацію про місця розташування на території села Деснянка військовослужбовців та військової техніки військ РФ, заборонив К А М К М М та З О В вільно залишати власні будинки, наказав перебувати разом з ними, а після вийти з власних будинків та слідувати за ним, тобто вчинив нелегальне ув'язнення (незаконне позбавлення волі) осіб, що перебувають під захистом.

Зазначені особи були одягнуті в цивільний одяг, не мали при собі будь-якої зброї, не чинили жодного опору військовослужбовцям ЗС РФ, а тому не становили загрози для військовослужбовців ЗС РФ, не могли розцінюватись як комбатанти та, відповідно до Конвенції, мали статус захищених осіб.

Після чого, Кубеков Е.Б. спільно з іншими невстановленими на даний час військовослужбовцями зс рф, погрожуючи К А.М., К М.М. та З О.В. розстрілом доставили потерпілих на вулицю Лісову в с. Деснянка де змусили сісти до військового броньованого автомобіля невстановленої марки і моделі та вивезли їх в невідомому напрямку.

У післяобідній час 08.03.2022, доставивши потерпілих до невстановленого досудовим розслідуванням господарства, Кубеков Е.Б. з іншими невстановленими військовослужбовцями зс рф висадили їх з автомобіля та, погрожуючи застосуванням зброї, натягнули потерпілим на обличчя шапки, закривши при цьому очі. Після чого, потерпілих завели до двору сусіднього господарства та поклали на асфальтове покриття підвір'я обличчям до низу, змусивши тримати верхні кінцівки у широко розведеному положенні.

У подальшому, Кубеков Е.Б., перебуваючи на території вказаного подвір'я, з іншими невстановленими на цей час військовослужбовцями зс рф, діючи умисно, усвідомлюючи явну злочинність власних дій, з метою отримання відомостей від К А.М., К М.М. та З О.В. про цивільних осіб мешканців с. Деснянка Чернігівського району та області, які інформують військових Збройних сил України про місця розташування на території вказаного села військовослужбовців та військової техніки військ російської федерації, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, застосували до них фізичну силу.

Зокрема, упродовж близько 2-х годин, наносили численні удари металевою кувалдою по всьому тілу К А.М., К М.М. та З О.В. від п'ят до голови, чим спричинили їм сильний фізичний біль та страждання.

Згідно висновку судово-медичної експертизи № 229 від 19.07.2022 у К А.М. виявлено тілесні ушкодження у вигляді рубців м'яких тканин волосної частини голови та 5-го пальця лівої кисті, які відносяться до легких тілесних ушкоджень, що спричинили короточасний розлад здоров'я та консолідованих переломів задніх відрізків 7, 9, 10, 11 ребер праворуч, що відносяться до категорії середнього ступеню тяжкості за ознакою тривалого розладу здоров'я. Вказані тілесні ушкодження потерпілого утворилися від не менше 7 (семи) травмуючих дій, зокрема не менше 3 (трьох) - в ділянку голови, не менше двох - в ділянку 5-го пальця лівої кисті, не менше 2 (двох) - в ділянку правої половини грудної клітки, та могли утворитись в період з 08.03.2022 по 09.03.2022.

У подальшому, К А.М., К М.М. та З О.В. помістили до приміщення погребу, де вони перебували до наступного ранку.

Тобто, військовослужбовець ЗС РФ Кубеков Е.Б., діючи за попередньою змовою з невстановленими на даний час військовослужбовцями ЗС РФ, вчинив порушення законів і звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України а саме нелегальне ув'язнення (незаконне позбавлення волі) цивільних осіб, що перебувають під захистом – К А.М., К М.М. та З О.В., а також, жорстоке поводження з цими особами, а саме катування з метою отримання необхідних йому відомостей, чим порушив вимоги ст. ст. 31, 32 Женевської Конвенції про

захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 та ст. ст. 48, 51 ч.ч. 1, 2 ст. 75 ДП І.

Таким чином, Кубеков Е.Б. обґрунтовано підозрюється в жорстокому поводженні з цивільним населенням та в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України.

Прокурор у кримінальному
провадженні – прокурор
Чернігівської окружної
прокуратури



Олексій Олександрович МИЛЕЙКО

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів

при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом. Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про повідомлення підозри мені повідомлено, копія повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

« ____ » годин « ____ » хвилин « ____ » _____ 2024 року

Підозрюваний _____

Захисник _____ (_____)

**Письмове повідомлення про підозру вручив,
права роз'яснив та вручив:**

**Прокурор у кримінальному
провадженні – прокурор
Чернігівської окружної
прокуратури**

Олексій Олександрович МИЛЕЙКО